

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

2013/2169(INI)

24.1.2014

MNENJE

Odbora za pravice žensk in enakost spolov

za Odbor za zunanje zadeve

o odpravi mučenja v svetu
(2013/2169(INI))

Pripravljalnica mnenja: Marina Yannakoudakis

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta ZN št. 1325 o ženskah, miru in varnosti, Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW), akcijskega programa Mednarodne konference ZN o prebivalstvu in razvoju, pekinških izhodišč za ukrepanje ter sklepnih dokumentov konferenc o njihovem pregledu,
- A. ker so ženske, otroci, priporniki, zaporniki, begunci, prosilci za azil, notranje razseljene osebe, migranti in tisti, ki se soočajo z diskriminacijo na podlagi etnične pripadnosti, verskega ali drugega prepričanja, spolne usmerjenosti ali spolne identitete, skupine, ki so še posebej ranljive za mučenje;
- B. ker obstaja večja verjetnost, tako v miru kot v vojni, da so ženske žrtve spolnega mučenja in mučenja na podlagi spola;
- C. ker ženske in dekleta nesorazmerno trpijo zaradi nasilja, zlasti spolne narave, tako v času miru kot med oboroženimi spopadi;
- D. ker je dandanes mučenje in drugo kruto, nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kaznovanje med najhujšimi kršitvami človekovih pravic, človekove integritete in človekovega dostojanstva na svetu;
- E. ker države pogosto prezrejo ali zanikajo nasilje na podlagi spola ter s tem žrtvam odrekajo potrebno pomoč in zaščito, storilci pa ostajajo nekaznovani, zaradi česar je veliko nasilja te vrste neprijavljenega;
- F. ker je pohabljanje ženskih spolnih organov kršitev konvencije ZN proti mučenju;
- G. ker je Komisija ZN za status žensk pozvala k prepovedi kamenjanja in ga opredelila kot vrsto mučenja;
- H. ker je posebni poročevalec ZN za izvensodne, nagle in samovoljne usmrtitve opozoril, da so lezbijke, geji, biseksualci in transseksualci „bolj izpostavljeni nasilju in zlorabam človekovih pravic“;
- I. ker so v smernicah za politiko EU glede mučenja in drugega krutega, nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja, posodobljenih leta 2012, ženske opredeljene kot ena od skupin, ki potrebuje posebno zaščito; ker je pomembno priznati oblike mučenja in poniževalnega ravnanja, povezane s spolom;
- J. ker ima mučenje trajne posledice za telesno in duševno zdravje žrtev;
- 1. poziva EU, naj s pogojevanjem pomoči zagotovi, da bodo tretje države ščitile vse ljudi pred mučenjem, zlasti ženske in dekleta; poziva Komisijo, naj ponovno razmisli o svoji politiki pomoči državam, ki izvajajo mučenje, in naj pomoč preusmeri v podporo žrtvam;

2. pozdravlja ukrepe, ki jih Komisija načrtuje v sporočilu COM(2013)833 z naslovom „Za odpravo pohabljanja ženskih spolovil“, in opozarja, da je potrebna skladnost notranjih in zunanjih politik Evropske unije glede tega pojava; poleg tega ponovno opozarja, da mora EU še naprej sodelovati s tretjimi državami pri odpravljanju prakse pohabljanja ženskih spolnih organov; spodbuja tiste države članice, ki pohabljanja ženskih spolnih organov v svoji nacionalni zakonodaji še niso opredelile kot kaznivo dejanje, naj to storijo in zagotovijo izvajanje te zakonodaje;
3. podpira takojšnjo prepoved kamenjanja; poudarja, da gre za okrutno obliko usmrtnice;
4. izraža zaskrbljenost nad primeri usmrtitev žensk z duševnimi boleznimi ali učnimi težavami;
5. izraža zaskrbljenost nad razmerami v priporu za ženske in otroke, ki čakajo na izvršitev smrtne kazni;
6. obsoja vse oblike nasilja nad ženskami, zlasti uboje iz časti, nasilje zaradi globoko zakoreninjenih kulturnih ali verskih prepričanj, prisilne poroke, poroke otrok, spolni genocid ter uboje zaradi dote; potrjuje, da jih mora EU obravnavati kot oblike mučenja; poziva vse deležnike, naj si dejavno prizadevajo preprečevati prakse mučenja z izobraževanjem in ukrepi za ozaveščanje;
7. obsoja vse oblike mučenja žensk, povezanega z obtožbami čarovništva, ki se izvajajo v različnih državah po svetu;
8. poziva oblasti v zadevnih državah po svetu, naj prepovejo prisilne poroke, zlasti če so vpleteni otroci;
9. priznava, da je mučenje žal razvijajoč se pojav in da postajajo obstoječe opredelitve ZN in EU zastarele; meni, da je zato izredno pomembno obravnavati nove oblike mučenja, ki se izvajajo nad ranljivimi skupinami, zlasti otroki;
10. priznava potrebo po boju proti novim in nastajajočim oblikam mučenja, ki se izvajajo z uporabo informacijskih tehnologij, npr. psihološkemu mučenju ter nadlegovanju žensk in otrok prek interneta in družbenih medijev;
11. pozdravlja napreden in inovativen pristop Rimskega statuta, s katerim je spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, vključno s posilstvom, spolnim suženjstvom, prisilno prostitucijo, prisilno nosečnostjo, prisilno sterilizacijo ali drugimi oblikami primerljivo hudega spolnega nasilja, priznано kot oblika mučenja ter s tem kot vojni zločin in zločin proti človeštvu; pozdravlja tudi programe za rehabilitacijo žensk, žrtev mučenja, zlasti v pokonfliktnih razmerah, ki jih izvaja sklad Mednarodnega kazenskega sodišča za podporo žrtvam;
12. poziva EU, naj še naprej zlasti prek evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice (EIDHR) podpira programe za podporo in rehabilitacijo žensk, žrtev mučenja, zlasti žrtev spolnega nasilja v pokonfliktnih razmerah;
13. poziva države, naj strogo obsodijo mučenje in nasilje nad ženskami in dekleti, storjeno v

oboroženih spopadih in pokonfliktnih razmerah; priznava, da spolno nasilje in nasilje na podlagi spola vpliva na žrtve in preživele, sorodnike, skupnosti in družbe, ter poziva k učinkovitim ukrepom v zvezi z odgovornostjo, popravo krivic in učinkovitimi pravnimi sredstvi;

14. poudarja, da je pravica do izobrazbe človekova pravica ter da odpravljanje nepismenosti, zagotavljanje enakega dostopa do kakovostne izobrazbe, vključno s spolno vzgojo, in zmanjševanje razlik med spoloma na vseh ravneh izobraževanja krepijo vlogo žensk in deklet ter tako prispevajo k odpravi vseh vrst diskriminacije in nasilja nad ženskami in dekleti;
15. poziva EU, naj v dialogih s tretjimi državami na področju človekovih pravic:
  - (a) obravnava primere sistematičnega posiljevanja med oboroženimi spopadi kot vojni zločin in jih ustrezno kaznuje;
  - (b) obravnava primere sistematičnega ali razširjenega mučenja na podlagi spola kot zločin proti človeštvu in jih ustrezno kaznuje;
  - (c) prizna mučenje na podlagi spola kot zločin in prepreči ponovno viktimizacijo žrtev;
  - (d) obravnava posebne potrebe najbolj ranljivih žrtev, zlasti žensk in deklet;
  - (e) žrtvam zagotovi dostop do pravnega varstva;
  - (f) spodbuja preprečevanje, preiskovanje in kazensko preganjanje nasilja na podlagi spola; ter tudi spodbuja ratifikacijo in izvajanje Konvencije ZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, in zagotovi, da je vprašanje nekaznovanja mučiteljev in storilcev nečloveških ali poniževalnih zločinov pomemben del mirovnih pogajanj in da se v teh mirovnih procesih spodbuja vloga žensk;
16. poziva EU, naj spodbuja tiste države, ki še niso ratificirale Konvencije ZN proti mučenju in Rimskega statuta ter ju začele izvajati, naj to storijo ter njune zadevne določbe o nasilju na podlagi spola vključijo v nacionalno zakonodajo;
17. meni, da je ključnega pomena, da so nacionalni tožilci in sodniki zmožni ustrezno preganjati posameznike zaradi zločinov na podlagi spola in jim soditi ter da so za te naloge strokovno usposobljeni;
18. izraža zaskrbljenost glede zlorab človekovih pravic domnevnih ali dejanskih lezbijk, gejev, biseksualcev in transseksualcev;
19. meni, da je pomanjkanje ločevanja v zaporu med transseksualnimi zapornicami in moškimi zaporniki kruto, nečloveško, ponižujoče in nesprejemljivo;
20. poudarja potrebo po upoštevanju potreb, povezanih s spolom, ki jih imajo ženske, pridržane v vseh prostorih za odvzem prostosti, pri izvajanju ustreznih mednarodnih in nacionalnih standardov;

21. poziva EU, naj v svojih dialogih o človekovih pravicah spodbuja izvajanje standardnih minimalnih pravil ZN za ravnanje z zaporniki, da se bodo spoštovali dostojanstvo zapornikov, njihove temeljne pravice in jamstva, ter zagotovi, da se bo uporaba teh pravil razširila na vse kraje, kjer se izvaja odvzem prostosti, vključno s psihiatričnimi bolnišnicami in policijskimi postajami;
22. poziva EU, naj v svojih dialogih o človekovih pravicah spodbuja izvajanje pravil ZN za ravnanje z zapornicami in ukrepov brez odvzema prostosti za storilke kaznivih dejanj (bangkoška pravila), da se bodo okrepile mednarodne norme za ravnanje z zapornicami, kar vključuje zdravstvene vidike, upoštevanje različnosti spolov in otroško varstvo.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	23.1.2014
Izid končnega glasovanja	+: 18 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Constance Le Grip, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Antonija Prvanova (Antonyia Parvanova), Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläß, Angelika Werthmann